

CĂTĂLIN TOLONATAN

Cătălin Tolontan este unul din cei mai cunoscuți jurnaliști români de sport, redactor-șef și director general al *Gazetei Sporturilor* și autor al unui blog de fotbal și media. A intrat în presă în 1990, la ziarul studentesc al Facultății de Comerț din Academia de Studii Economice. A lucrat la *Student*, *Azi*, *Gazeta Sporturilor* pe vremea când aceasta aparținea vechii redacții *Sportul*, *Sportul românesc* și *ProSport*, pentru a reveni la *Gazeta Sporturilor* în 2001. În afară de funcții editoriale, Cătălin Tolontan a mai făcut parte, în redacțiile menționate, din departamente de IT și a lucrat ca tehnoredactor. Blog-ul lui Cătălin Tolontan, *tolo.ro*, abordează mai ales subiecte de sport, dar și informații și comentarii pertinente cu privire la piața media.

1. Considerați că România de azi este diferită de cea anterioară anului 1989? Din această perspectivă, se poate vorbi, din perspectiva dumneavoastră, de o magistratură de dinainte de 1989 și de una de după 1989?

Trăim nu doar într-o lume diferită, dar și într-o lume mai incomodă. Libertatea e dificilă, presupune alegeri, riscuri și nu mai poți da vina pentru ceilalți pentru propriile nereușite. Unul dintre domeniile vitale ale diferenței este actul juridic.

Înainte, el era profund politizat, adică decis după criteriile ideologice. Existau, desigur, și înainte de 1989 oameni cu o cultura juridică admirabilă, buni procurori sau judecători, dar, pe ansamblu, nu exista justiție. Astăzi, avem un sistem care se caută. Dar e evident mai bun decât cel dinainte! Știți ce mă amuză uneori? Că magistrații seamănă cu jurnaliștii în percepția publică și în incapacitatea lor de a vorbi cu mândrie despre propria profesie. Ambele domenii au probleme, dar medicina nu are? De aceea, cred că e vital ca nu numai medicii, ci și magistrații și jurnaliștii să practice un discurs cu autoreferințe pozitive despre meseria lor.

2. Ar trebui trecută cu vederea colaborarea unor magistrați cu serviciile Securității, dată fiind experiența și competența acumulată (știut fiind că un bun specialist se formează în mulți ani) sau ar trebui ca aceste persoane să fie expuse și îndepărtate din profesie? Soluția din Germania de Est, unde, după căderea zidului și reunificare, judecătorii din perioada comunistă au fost îndepărtați, este cea mai bună?

Prima condiție a unui bun magistrat este independența. O condiție necesară, nu și suficientă, evident. Cum poate fi autonom profesional cineva șantajabil pentru colaborarea cu Securitatea?! Îmi pare rău, știu că e bine ca în viață să ai nuanțe, dar meseria dumneavoastră, și aici semănați cu jurnaliștii, e fondată pe credibilitate, de aceea sunt categoric: foștii colaboratori ai Securității nu trebuie să mai ocupe funcții publice.

3. Considerați că și în prezent, în lume și în România, puterea politică exercită influență sau control asupra magistraților? În ce modalitate? Prin ce pârgurii?

Da, din păcate. Întâi, prin subfinanțarea sistemului judiciar, ceea ce este nu doar o rușine, ci și un asasinat asupra societății. Niște magistrați prost plătiți sunt niște magistrați vulnerabili. Sî nu aloci mijloace ultimei instanțe la care are acces un cetățean, am numit justiția, este o prostie imensă a clasei politice. Unul dintre filmele mele favorite este serialul american „West Wing”, despre viața echipei de la Casa Albă. Există acolo un episod tulburător în care președintele încearcă să-l convingă pe șeful Curții Supreme a Statelor Unite să demisioneze pentru a numi pe cineva mai tânăr. Judecătorul îi răspunde, refuzând: „Am 80 de ani, cu zile proaste și zile bune. Dar în cea mai proastă zi a mea sunt mai lucid și am un mai mare discernământ decât cel pe care vrei să-l numești”. M-a fascinat întotdeauna stilul acesta de independență a magistraților. Și m-a durut, de pildă, când după alegeri, cei de la Curtea Constituțională de la noi n-au spus ceva de genul: „Nu e treaba noastră cine a ieșit președinte. Dar alegerile sunt un bun public și forma de încredere pe care se clădește democrația. De aceea alegem un județ și comandăm experților să verifice toate presupusele nereguli. Abia apoi vom da un răspuns”. Lăsați-mă să fiu naiv și să cred că vom avea cândva oamenii care vor dori să facă asta! La celebrele alegeri controversate din Florida, Curtea Supremă a Statelor Unite ale Americii a răspuns: „Rezultatul alegerilor e important, dar mai importantă este reputația acestei Curți!”. Așa e! Pentru că președintele e un om, pe când ei apărau un principiu.

4. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe din România, pentru a vă ocroti un drept, ați avea încredere în sistem, în general, și în judecător, în special? Există vreo diferență între ceea ce ar trebui să fie un judecător și ceea ce el este, în realitate?

Da, am încredere în magistrați! Tot timpul am scris asta și nu voi înceta să o spun. Nu putem trăi în absența încrederii în

instituțiile pe care, până la urmă, noi le facem, noi le plătim și trebuie să lucreze pentru binele public. De aceea, mă deranjează că, la întâlnirile cu magistrații, președintele României vorbește excesiv despre cazurile negative. Am remarcat asta în retorica lui Traian Băsescu: nu dă exemple nominale de reușita în profesie! Îl tine minte pe șeful de gară care a oprit un tren de contrabandă, dar nu l-am auzit oferind public exemplul unui procuror bun sau al unui judecător care a rezolvat un număr imens de dosare. Când îl voi auzi pe președintele Băsescu laudând un procuror, un grefier, un judecător voi simți ca e și președintele meu.

5. Ce socotiți că ar trebui să facă membrii acestui corp profesional pentru întărirea independenței și sporirea încrederii publicului în actul de dreptate? Cum ar trebui să se comporte un judecător? S-a născut oare judecătorul ideal?

Să comunice despre reușitele lor. Am spus asta și la o întâlnire cu corpul dumneavoastră profesional la Institutul Național al Magistraturii. Simt nevoia să văd la televizor un magistrat care să spună: „Nu mai cereți dreptate cu bâta! E legal și e logic ca un proces să dureze 2 ani. Dreptatea nu se face prin referendum. Verdictele nu se dau prin vot popular!”. Există, pe lumea asta lucruri care nu se plebiscitează: o descoperire științifică sau decizia unei instanțe!